

Nytt siden sist

i

Kaledeernes Religion og Kultur

Habibi Kaldoc

29. juni 2002

Dette kompendiet det meste av det som er nytt i kaledeerkompendiet til Habibi Kaldoc, i forhold til det som ble delt ut til Stor Ståhei for Ingenting. (Enkelte av spillerne i Oslo har fått utdelt det gamle kompendiet.)

Nytt siden 22. juni: Avsnittet om familie (se side 7) har fått et lite tillegg, ordlisten (side 10) er utvidet, og kartet (side 10) over Kaldoc er oppdatert.

Avsnittet om sex (side 5) i kapittelet om lov og moral er endret siden utgaven som ble lagt ut på nettet 18. juni.

Det er bedre å lese det nye kompendiet, fremfor å det gamle + dette. Dette kompendiet inneholder tekst som tildels er plukket ut av sin sammenheng, dessuten er det en del mindre (uvesentlige) endringer i det nye kompendiet som ikke er tatt med her.

Kala og Kaledeerne

Kalas Pakt

Kalas Pakt danner grunnlaget for religionen, og for lov og moral. Den er vanligvis gjengitt som følger:

Jeg, Kalnatiqa al-Faraja, Kalas ydmyke datter, har hørt meget om Kalas Pakt, og selv sett den skrevet i mange forskjellige skrifter, med mange forskjellige ord. Men Kala har velsignet meg med mange rike år, og ledet meg mot opprinnelsen av Hennes ord, og jeg gjengir her ordrett det som den skriftlærde Kalaqa (måtte Kalas engler syng for hennes sjel!) selv har skrevet av fra teksten til Kalrafa (måtte hun finne hvile i Kalas favn!), som har hørt ordene fra Kalkalih (måtte Kalas kjærlighet fylle hennes sjel!), som selv hørte fra leppene til profeten Kalinanna (Kala velsigne henne!) at da Kala åpenbarte seg Folket, var hennes ord disse:

“Dhurriya, dere roper på meg i redsel og frykt for Slangen og dens verk, slik et barn roper på sin mor om natten. Dere er mine barn, mitt Folk, og jeg vil inngå en Pakt med dere, så dere aldri mer behøver å føle frykt, eller lide nød. Vit at livet i verden er min gave til dere, og denne gaven vil bringe dere både sorg og glede. Det er mitt ønske at dere benytter denne gaven slik dere selv ønsker. Dette er min gave til mitt Folk, og det jeg har gitt, skal ingen andre ta. Del derfor gaven i fred, og bruk den ikke mot hverandre.

Dere er mitt utvalgte Folk, men dere er ikke alene. De dere deler verden med har fått andre gaver, og jeg elsker dem like høyt. Ta derfor ikke fra dem mer enn dere behøver.

Ta imot gaven og ansvaret, og vit at jeg er nær og vil hjelpe dere når nøden er størst. Dette er min Pakt.”

Den utbredte tolkningen er at alle som tar del i Kalas Pakt, er kaledeere, og kaledeerne er Kalas Folk. Rent konkret blir man innlemmet i Pakten under navnegivingsritualet (oftest ved fødselen) ved at man salves mens Paktens ord gjengis. Den grunnleggende moralske læresetningen i Pakten er at man er fri til å handle slik man ønsker, så lenge man ikke benytter friheten til å innskrenke andres frihet. Forbudet mot tvang ligger derfor dypt i den kaledeiske moralen.

‘De dere deler verden med’ regnes oftest for å være dyrene og plantene; de er en ressurs som kan utnyttes, så lenge man ikke tar mer enn nødvendig. Andre mennesker blir vanligvis regnet for å ha en slags mellomstatus—man tenker vanligvis at de har fått samme gave som oss, og at de skal behandles deretter. Enkelte mener at livet og friheten er en del av Pakten, og hvis man ikke tar del i Pakten og oppfyller forpliktelsene, så får man heller ikke del i rettighetene.

Tre religiøse retninger

Det finnes tre religiøse hovedretninger blant kaledeerne. Den eldste av dem, *Faraji*, er oppkalt etter den viktige profeten og filosofen *Kalnatiqa al-Faraja*, som for omtrent 1500 år siden samlet og formaliserte de viktigste prinsipper innen kaledeisk tro og moral. Den andre oppsto for rundt 700 år siden, blant tilhengere av profeten og mystikeren *Khafiya bint Mulayka al-Kalan*, og kalles *Khafi*. Den yngste retningen, *Rashadi*, ble dannet av profeten *Umm Rashada*, som levde på samme tid som den Store Krigen og *Taluqa*. Kaledeerne liker å ha meninger om ting, og dette gjelder også i religiøse spørsmål. Alle har gjerne litt forskjellige oppfatninger, men de fleste føler seg hjemme i en av de tre retningene, eller en underretning.

Faraji

Faraji er som nevnt den eldste retningen. Tilhengerne liker gjerne å påstå at Faraji er den opprinnelige kaledeiske troen, og dermed nærmest Sannheten. De andre mener selvfølgelig at man jo har lært mer om Kala opp gjennom tiden, og at Faraji derfor bygger på et foreldet bilde av Kala og verden.

I følge Faraji er livet en gave fra Kala, som vi har fått til glede for oss selv, og ikke for å behage Henne (selv om Hun ganske sikkert finner stor glede i at vi er lykkelige). Meningen med livet er derfor at en selv, og alle andre, skal leve lykkelige liv. Hva som er ‘glede’ og ‘lykke’ varierer litt fra person til person, men de fleste er enige om at det innebærer en blanding av positive og negative opplevelser, og at utfordringer og problemer som må løses er en viktig del av livet. Den perfekte lykke er altså ikke å ligge i skyggen under en palme på en silkepute og bli matet med druer av fire store negerslaver med oljeglinsende hud. (Ihvertfall ikke hvis man gjør det for ofte...)

Faraji-moral bygger på at godhet er å hjelpe andre (og seg selv) til lykkelige liv. Ondskap er det motsatte; å ikke hjelpe, eller å aktivt gå inn for å ødelegge. Ofte er ikke skille mellom godhet og ondskap så klart; en gjerning som bringer glede til noen kan samtidig være til skade for andre. Det er da opp til den enkeltes samvittighet å veie det onde mot det gode og finne ut hva som er rett. Ifølge Faraji er det enhvers plikt å gjøre gode gjerninger, og avstå fra onde, og dermed bringe glede både til seg selv og andre. En uselvisk handling er en belønning i seg selv, men man kan også regne med at man etter livets slutt vil bli stilt til ansvar for sin oppførsel.

Ekteskap forekommer nesten aldri hos Faraji. Faraji mener at en så permanent og innskrenkende binding kun er passende i helt spesielle situasjoner, som kun et få-

---

tall mennesker vil kunne oppleve. Mange farajier og khafier tilbringer likevel nesten hele livet sammen, uten å gifte seg, eller de inngår uformelle pakter om å ta vare på hverandres barn hvis den ene skulle falle fra.

Sex gir nytelse for både kropp og sjel, og er derfor av det gode. Det samme gjelder god mat og drikke, vakker musikk, deilige dufter, og annet som bringer velvære og nytelse. Faraji-tilhengere setter derfor stor pris (enda mer enn andre kaledere) på godt krydder, søtsaker, roseolje og andre duftende oljer. Folk som bringer glede til andre, for eksempel massører, prostituerte, tam'anaer, tjenere, musikere, diktere og kunstnere, nyter stor respekt og høy status hos Faraji.

Faraji-retningen er mest utbredt i sentrale deler av Kaldoc. Faraji har tradisjonelt sett vært dominerende ved hoffet, og politiske avgjørelser har derfor stort sett vært i tråd med Faraji. Khafi har alltid vært bekymret for hva som ville skje hvis Rashadi fikk for stor innflytelse, og omvendt, mens Faraji-politikk som regel har vært akseptabel for de fleste.

Faraji har tapt mange tilhengere i løpet av den kasmenistanske okkupasjonen.

Khafi

Khafi er den minste av de tre retningene, og har sin største utbredelse i sør. Ifølge Khafi-filosofien er vår verden adskilt fra Kala med en slags vegg, og det høyeste målet i livet er å gjøre denne veggen så tynn at man blir gjenforenet med Kala. Det finnes to måter å bryte ned veggen på; den ene er gjennom meditasjon og askese, og den andre er ved å oppnå en fullkommen forståelse av verden gjennom kunnskap og visdom. Det er vanlig å kombinere de to metodene.

Ivrige khafier samles gjerne i en orden, der man i felleskap søker mot gjenforening. Hver orden ledes som regel av en læremester (eller flere), som har kommet langt på sin vei mot Kala. For mindre ivrige khafier blir veien gjerne et mål i seg selv, og de vier livet sitt til vitenskapelige aktiviteter.

Når det gjelder moral, er Khafi langt på vei enig med Faraji, men legger mindre vekt på det. De fleste mener likevel at sjelen kan bli forurenset av Hajya hvis man gjør onde gjerninger, og det forhindrer selvfølgelig en forening med Kala. På den annen side mener enkelte at for å forstå verden fullt ut, må man også forstå det onde. Dette har ført til at en del ekstreme khafier bedriver aktiviteter som ikke-khafier ikke setter særlig stor pris på.

Khafi er svært opptatt av å finne det hellige i sine omgivelser, for å lære av/om det. Det vil si at de ofte drar på pilegrimsferd til hellige steder, eller reiser for å møte hellige mennesker—fremst blant disse er selvfølgelig *yad'Kala*. Det kan også være så enkelt som å sitte og meditere over en stein, eller en plante—hellighet finner man overalt, i varierende grad. På denne måten håper man å lære Kala å kjenne—en viktig forutsetning for å kunne nærme seg Henne.

Khafi har aldri vært en særlig politisk bevegelse; så lenge de har hatt fri anledning til å utøve sine mystiske ritualer, har de fleste khafier vært godt fornøyd med å overlate styringen til andre. Mange khafier mener dessuten at *yad'Kala* taler Kalas Ord, og at man heller burde høre på henne istedenfor å bedrive politisk intrigemakeri.

Som hos Faraji er ekteskap forholdsvis sjelden. Khafi mener at et menneske som vil oppnå enhet med Kala, alltid må sette Kala høyest, og det kan man ikke når man lar seg binde til et annet menneske.

Rashadi

Rashadi er den yngste av retningene, og er den som har hatt sterkest vekst de senere årene (mest på bekostning av Faraji). Den er utbredt over hele Kaldoc, men er domin-

---

erende i nord.

Rashadi mener at menneskets fremste mål er å behage Kala. Dersom man behager Kala, vil Haÿya bli svekket, og dersom man trosser Kala, blir Haÿya styrket. Den enkelte har dermed at mye sterkere ansvar overfor felleskapet, fordi ens tanker og handlinger også har en indirekte konsekvens—hver eneste onde handling og tanke styrker Haÿya og dens undersåtter. Den Store Krigen er selve skrekkeksempelet på hva som kan skje; der nådde ondskaperne slike høyder at Haÿya selv våknet opp og viste seg for verden. For dagens rashadier er det naturlig å tenke at den kasmenistanske okkupasjonen har liknende årsaker. Merk forøvrig at det på ingen måte er snakk om noen slags guddommelig straff (eller belønning), alt dette er naturlige konsekvenser av ens handlinger.

Som nevnt, ble Rashadi-retningen innstiftet under *Sawaad'harb*—Den Store Krigen. I tiden før Krigen levde dronningen, hoffet og folket i ufattelig luksus. Profeten Umm Rashada hadde lenge vært kritisk til dekadansen og korrupsjonen, og da Krigen brøt ut ble hennes mørkeste forutsigelser oppfylt. Umm Rashada mente at oppblomstringen av ondskap som førte til *Sawaad'harb* skyldtes mangel på respekt for Kala, og at det nye livet i ørkenen, etter *Taluqa*, der man gir avkall på sine lyster for å tjene Kala, vil hindre at noe liknende skjer igjen.

Rashadi spilte en avgjørende rolle i formingen av det nye nomadesamfunnet etter Krigen, men har senere mistet mye av sin makt. Av og til har det vært oppblomstringer, og etter at kasmenistanerne invaderte har Rashadi vært på fremmarsj igjen. Mange føler at Faraji-læren sine ord om å glede seg over livet passer dårlig inn i en hverdag bestående av okkupasjon, tørke, blod, sult og nød, og kasmenistanernes overmakt er for stor til at man går til kamp mot dem direkte. Rashadi-læren, derimot, bringer håp om at hvis man lever et godt og moralsk liv, og behager Kala, så vil det onde forsvinne. Dessuten gir et liv viet til å tjene Kala mening uavhengig av om man er okkupert og undertrykket eller ikke.

Rashadi mener—i motsetning til Khafi og Faraji—at ekteskap er noe de fleste bør satse på, fordi man da legger bak seg sin lekende ungdom, og går inn i en mer alvorlig og stabil fase i livet, der man i større grad kan fokusere på Kala. Hvis man flyr rundt og forlyster seg hele livet, er det jo tydelig man setter sin egen glede fremfor Kala, og det er jo ikke bra. Ekteskapet derimot, symboliserer en ren kjærlighet som overgår selv døden—et klart symbol på Kala. De fleste rashadier mener likevel at man ikke kan gjenkjenne den sanne kjærlighet uten å ha eksperimentert litt først, derfor har de ingenting imot litt løsslupenhet før man gifter seg. En ny underretning av Rashadi, de såkalte *nyromantikerne*, er uenige i dette, og mener at forlystelser skal komme som et naturlig resultat av den rene kjærligheten, og ikke omvendt.

Faraji lar det være opp til den enkeltes samvittighet å avgjøre om noe er rett eller galt. Umm Rashada mente at dette var galt, fordi det er altfor lett for at egeninteresse vinner over samvittigheten. Man må derfor ha et klart sett med regler, for å veilede samvittigheten. Disse reglene kalles *qaanuwn*, og det finnes mange forskjellige av dem, utarbeidet av prestinner og profeter; den mest kjente er selvfølgelig den som Umm Rashada selv skrev ned.

Rashadi har lenge ønsket sterkere politisk innflytelse. Blant hovedsakene deres er innføring av nye, strengere lover som er i tråd med religiøse retningslinjer.

Død

Så lenge en skapning er levende, er sjel og legeme bundet sammen. Når legemet dør, blir dette båndet brutt, og sjelen flakker fritt omkring, inntil den funnet og tatt med av dødsengelen.

Kaledeere flest er langt mer opptatt av livet enn av døden, og det er ingen som har noe definitivt svar på hva som skjer med sjelen etter at den er hentet av dødsengelen. Enkelte mener den blir hentet til Dødsriket, eller til Kala, mens andre påstår at sjelen blir brakt tilbake til verden for å oppleve et nytt liv.

Av og til blir sjelen værende igjen blant de levende, vanligvis når legemet har lidd en voldsom død, og den kan da ta form som et gjenferd. Gjenferd føler ofte at de har noe gjort i de levendes verden, som de vil prøve å rette på etter sin død, som regel forgjeves.

Gjenferd er dypt ulykkelige, og endel er også onde og hevngjerrige, og kan forårsake mye skade. Det er derfor viktig å sørge for at alle sjeler blir sendt trygt vekk fra de levendes verden.

Lov og moral

Lov og moral danner den grunnleggende rammen for samfunnet. Av lover finnes det to typer: guddommelig lov og vanlig lov. Den guddommelige loven er fastsatt av Kala, og den er evig og allmenngyldig. Vanlige lover lages av dronningen, og blir gjerne forandret etterhvert som samfunnet endrer seg. Lovene gjelder for alle kaledeere, og også for fremmede som oppholder seg hos kaledeere. Moral er gjerne litt forskjellig fra person til person, og fra sted til sted, men kjernen er den samme, og bygger på regler gitt av Kala. Hva som regnes som god moral er særlig avhengig av hvilken religiøs retning man tilhører—siden Rashadi-retningen for tiden er den dominerende, viser dette kapittelet hovedsaklig Rashadi-moral. Brudd på lover kalles forbrytelser, mens brudd på moralske regler kalles synd.

Sex

Kaledeerne anser sex for å være en sunn og god ting. Det gir status å være attraktiv, velkledd og en god sexpartner.

Så lenge man ikke er gift, er det vanligvis ingen som forventer at man holder seg til bare én partner—selv når man har en fast kjæreste (men det forventes at man ikke holder noe skjult for kjæresten). Å ha sex (eller gifte seg) med en av samme kjønn er akseptert og utbredt (“noen liker fiken, og andre liker dadler”, som kaledeerne pleier å si¹).

Hvis du er Faraji, vil du synes at kjæresten er unormalt streng og restriktiv hvis du blir bedt om å ikke forlyste deg med andre. Hvis du er Rashadi, er det derimot ikke uvanlig å holde seg til én, spesielt hvis man tilhører en litt streng retning. Det er forøvrig naturlig å forvente at folk ser forskjell på tilfeldige forlystelser og ekte kjærlighet...

Hvis du derimot er gift (hovedsaklig aktuelt for rashadier) skal du egentlig holde deg til ektefellen (bortsett fra hvis du prøver å forplante deg (med ektefellens velsignelse)). Men hvis ektefellen vet om det, og synes det er greit, er det bare litt umoralsk å hente fiken/dadler fra andre palmer. Hvis du har tro på strenge moralske regler, vil du sikkert synes det er ganske umoralsk.

Selvfølgelig, hvis du går bak ryggen på (eller mot viljen til) ektefellen eller kjæresten, så vil nok de fleste kalle det umoralsk. Men det går på ærlighet, ikke seksualmoral, og kan sammenliknes med for eksempel løgn og svindel.

---

¹ Kvinner er fiken, og menn er dadler

Livet i ørkenen

Handel

Nesten alle kaledeere er involvert i handel på et eller annet vis. Det meste av varetransporten mellom Furitago, Carintia, Tarkania, Kadilia og Bystatene går gjennom Kaldoc, og mye av dette bæres på kaledeiske kamelrygger.

Kaldoc produserer en del varer selv; kaffe, kakao, røkelse, myrra, safran og sandeltre fra sør, perler fra kysten, sølv fra fjellene, salt (særlig fra Den Døde Ørkenen), tepper og stoffer (ull), ris, fruktvin, glass, diverse krydderier og eteriske oljer. I tillegg kommer korn, olje, vin, fruktvin, bomull, harpiks, elfenben, gull og ibenholt fra Furitago; ris, sukker, kaffe, kakao, edelstener, lapis, kobber, opium, hamp og hasj, og skinn fra Tarkania; oliven, olje, vin, korn, poteter, jern og stoffer fra Carintia; te, opium, gull, tinn, edelstener og elfenben fra Kadilia; silke, te, risvin og porselen fra Bystatene. Dessuten får man selvfølgelig diverse eksotiske krydderier fra hele verden.

En del av varene selges i Kaldoc, spesielt mat, krydder, røkelse og oljer, stoffer, sølv og metaller, kaffe, te og vin. Resten selges videre i fremmede land; kirkene i Furitago og Carintia trenger røkelse, alle rikfolk over hele verden er interessert i eksotiske luksusvarer, og salt og matvarer er populært også blant vanlige folk.

Krydder er blant de meste kostbare av alle varer; safran er ufattelig kostbart og selv pepper er dyrere enn gull. Krydder er dessuten mer etterspurt enn for eksempel edelstener, gull, perler og elfenben. Kaledeiske varer er selvfølgelig billigere i Kaldoc; de fleste familier vil prioritere (og ha råd til) å ha tilgang til krydder som kanel, advieh, allehånde, ingefær, og kanskje også litt safran til festlige anledninger, og selvfølgelig litt roseessens og appelsinblomstsvann til både innvortes og utvortes bruk (for både kvinner og menn).

Forøvrig betaler ikke kaledeere skatt til dronningen; dronningen kan kun kreve toll på varer. Derimot er det en moralsk plikt å gi en del av sin eiendom til prestene, for distribusjon til de trengende. Kasmenistanerne, derimot har ingen motforestillinger mot å kreve inn både skatt og toll, og det gjør de i rikelige mengder.

Penger og bank

Penger regnes vanligvis i sølv. Den vanligste myntenheten er *dirham*. Det går tolv dirham på én *dinar*, og 144 *fils* på én dirham. Myntene som benyttes kommer både fra Furitago, Carintia, Kaldoc og Tarkania—på grunn av utenlandshandelen er de fleste utenlandske mynter brukbare i Kaldoc. Kaledeiske dinarer og dirham er laget av sølv, og fils er laget av kobber. Utenlandske dinarer er som oftest gullmynter. I tillegg har man kasmenistanske små og store raringer, og papirpenger. Kasmenistanske sedler har ingen verdi uten for Kaldoc og Kasmenistan, og raringene er av varierende kvalitet, så de er ikke særlig populære som betalingsmidler.

Siden det er såpass mange forskjellige mynter i bruk, pleier man ofte å regne verdien ut fra vekten (og renheten)—hvis du skal betale 20 dirham, kan du for eksempel betale med 25 tarkanske dirham, siden tarkanske dirham er litt lettere og ikke har like ren sølv som de kaledeiske.

I tillegg er mulig å betale med sedler og verdipapirer. For eksempel, hvis man skal gi 1000 dinarer til Rasha al-Hamdi som holder til i Maktaba i sør, er det tilstrekkelig å gi 1000 dinarer i gull (eller sølv) til al-Kashib i Hafar al-Batin, få med seg et papir, krysse ørkenen, og gi papiret til Rasha i Maktaba. Rasha kan så ta med seg papiret til pengeveksleren i Maktaba, eller eventuelt gi det videre til andre. Så lenge man holder seg til bankfamilier med godt rykte, kan man regne med at verdipapirene vil bli godtatt over hele Kaldoc.

De eldste og mektigste handelsfamiliene benytter seg dessuten av et eldgammelt (fra lenge før Taluqa) banksystem kalt *'Iddikhaar*. Dette systemet ble satt i drift av magikere for over tusen år siden, og baserer seg på magiske segl. Dessverre finnes det bare noen få slike segl igjen, derfor er det bare de eldste familiene som kan benytte *'Iddikhaar*. En av dem som har tilgang på et slikt seg er dronningen, som bruker det til å lage pengesedler med faste pengebeløp som kan benyttes i stedet for mynter. Det er over femti år siden sist dette ble gjort, så det er ikke så mange sedler i bruk nå for tiden.

Khaal og qaraaba

Qaraaba—familie

...

Kaledeerne har et fleksibelt forhold til familie. Dersom man ikke har ønsket slektskapsforhold fra naturens side, kan man ordne dette gjennom et rituale; for eksempel kan to fjerne slektninger som er gode venner, gjøre seg til fetter og kusine, eller man kan ta til seg et foreldreløst barn, og gjøre det til sitt eget. Det nye familieforholdet vil være gyldig og akseptert både juridisk og sosialt.

Andre raser

Blant kaledeerne finnes det også folk som ikke er mennesker. De fleste av disse tilhører Jinn-stammen, men de finnes også i andre stammer (ofte med blandet blod). De vanligste rasene (utenom mennesker) er

Sabaa ser stort sett ut som mennesker, ihvertfall for de som ikke har levd lenge nok med dem til å legge merke til forskjellene. Sabaa-folket ser ut til å være mer tilpasset ørkenen enn vanlige mennesker; de tåler varmen, tørsten og sanden langt bedre. De eldes også saktere (en hundreåring kan se ut til å være 20–30 år), og lever lenge. Dessverre er de ikke særlig fruktbare, det er få som får mer enn ett eller to barn. Under okkupasjonen har mange sabaa'er lidd en unaturlig død i ung alder, derfor er det langt færre av dem nå enn tidligere.

Djinner er magiske vesener. Enkelte av dem liker å ta fysisk form for en kortere eller lengre periode, for å leve tilnærmet vanlige liv. Det finnes også djinner som bor inni ting (lampeånder, for eksempel), men disse kan vel ikke helt regnes som en del av samfunnet.

Alver finnes i to typer; ørkenalv og skogsalv. Ørkenalv er vanligst i Kaldoc; de bor i huler under bakken ute i ørkenen, og kommer stort sett bare frem om natten, i måneskinn. De holder seg stort sett for seg selv, men de driver litt handel for å få tak i nødvendige varer. Alvene har trukket seg enda mer tilbake etter at kasmenistanerne kom.

Gjestfrihet

Måltidet

For å forsegle pakten mellom vert og gjest, spiser man et måltid sammen så snart som mulig. Dette kan være så enkelt som kaffe og litt frukt, og vil som oftest være et

---

lite måltid—lekre retter kan man heller lage senere på kvelden, når forholdet mellom vert og gjest allerede er etablert.

Å dele et måltid (eller en kopp kaffe eller te) er forøvrig den vanligste måten å forsegle enhver type avtale på.

Gammel tradisjon tilsier forøvrig at hvis man lar husdyrene spise sammen seg, blir de til gjester, og kan ikke slaktes før tre dager har gått. Dette gjelder også selv om dyret kommer bort til gryten under måltidet og begynner å forsyne seg uinvitert. (Fluer og andre insekter og skadedyr blir *ikke* omfattet av denne regelen.)

Maktstrukturer

Hæren

Soldatene . . . De siste årene har man begynt å samle sammen hæren igjen i mindre grupper, for å kunne gjøre motstand mot kasmenistanerne. De gamle tariyqene har overlevd okkupasjonen med mange av sine tradisjoner i behold, men få av medlemmene har særlig mye erfaring med kamp og krig.

Emirene . . . Nåtidens mest berømte emir er *Khalid bin al-Walid*, en snedig og fryktløs kriger.

Sivil myndighet

Vesiren . . . Dronningen utpeker dessuten en del vesirer til å sitte i Rådet, med ansvar for handel, penger, kameler og slike ting. . . .

Storvesiren har overoppsynet med alle vesirer og walier. Hun er dronningens nærmeste rådgiver, og er som regel den som sørger for at dronningens ønsker blir satt ut i livet. For å hjelpe seg har hun en del vesirer med ansvar for spesielle saker; en for økonomiske saker, en for handelsaffærer, en for juridiske saker, og så videre.

Quadiene har som oppgave å dømme i rettssaker. Quadien blir utplukket av dronningen, og kan ikke fratas sin stilling med mindre hun hadde begått en forbrytelse. Før okkupasjonen var det quadier ved de fleste av handelsstedene, enkelte reiste også rundt. Quadien i en mindre oase var gjerne den lokale presten. Nå er det betraktelig færre av dem.

En gruppe quadier, utvalgt av quadiene selv, gir råd til dronningen og storvesiren i juridiske saker. Offisielt sett er det de kasmenistanske kommandantenes oppgave å dømme i rettssaker, men det er vanlig å prøve å omgå dette, og gå til en quadi i stedet.

Dronningen

. . . Vår nåværende dronning heter *Kalysha yad'Kala*, og er søster av den forrige dronningen og tidligere medlem av *satara'yad'Kala*. . . .

Historie

Nyere Historie

År 521: Dronningen vender tilbake i Kaldoc, og reiser rundt for å samle støtte. En ung kvinne ved navn Sheherasade reiser rundt i landet og gjenreiser *satara'*

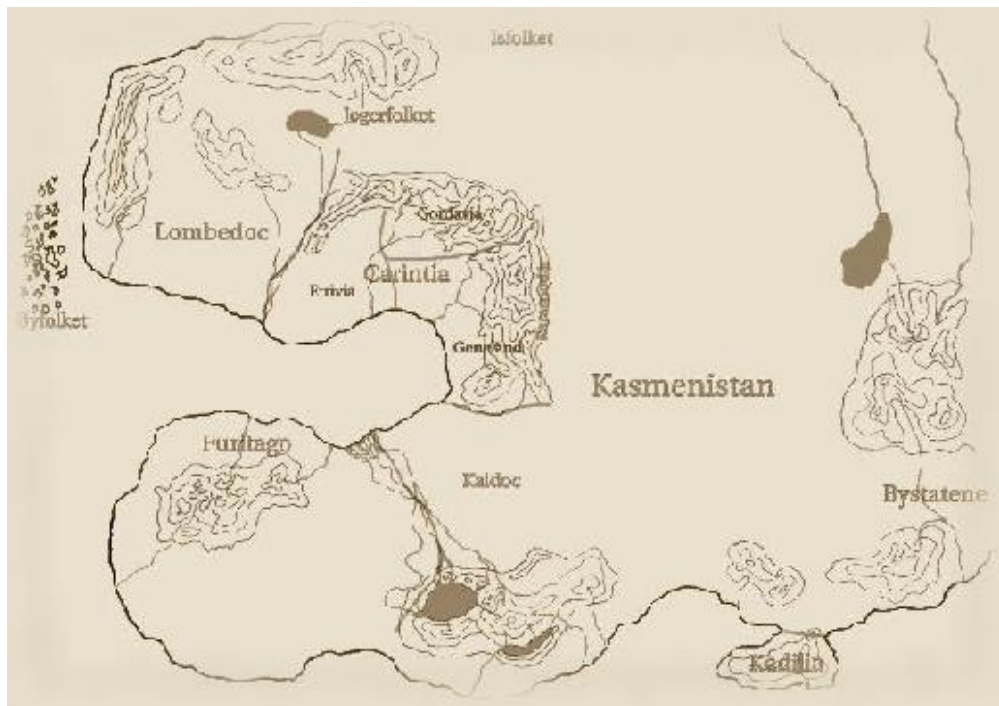
yad'Kala. Kasmenistanerne forbereder invasjon av Carintia, og Visekongen av Geneland inviterer til et møte for å diskutere problemet.

Kaledeerne og carinterne inngår en allianse, og kaledeerne—under ledelse av *satarayad'Kala*—begynner i hemmelighet å hjelpe carinterne med militære aksjoner mot kasmenistanerne i nord-Kaldoc. Avtaler om våpenleveranser blir inngått, og det blir opprettet et eksilområde i Carintia som dronningen kan flykte til hvis tilstanden i Kaldoc blir for ille.

Dronning Kaledesha og magikeren Hassan al-Zahir Zarruq drar til Aalamiyna—djinenens rike—for å hjelpe til i krigen mot de kasmenistanske åndene. Kaledeshas søster, Kalysha—en fremstående *satarayad'Kala*—blir salvet til ny dronning.

Kasmenistanerne invaderer Carintia, og tar Goten og flere andre byer.

År 522: Dronningen Kalysha har måttet flykte til eksilområdet, og herfra leder hun kampen mot kasmenistanerne, og arbeidet med å gjenoppbygge det kaledeiske samfunnet. Med seg har hun hoffet, og flere handelsfamilier. Carinterne har dessuten en ambassadør på stedet.

Kart over verden opptegnet av furitageren Abu Musa al-Ash'ari.

Ordliste

'aal: slekt

'awwal: nymånedagen

badh: fullmånedagen

dinar: pengeenhet (vanligvis gullstykker) verdt tolv dirham

dirham: sølvstykker, verdt en tolvtedel av en dinar

djinn: en type gode, men særdeles uberegnelige ånder

efrit: en ondskapsfull ånd

emir: hærfører

Faraji: en kaledeisk religiøs retning, som mener at meningen med livet er livet i seg selv

fil: småmynter, verdt en tolvtedels tolvtedel av en dirham; oftest laget av kobber eller bronse

ghoul: en type ånd; dum, ond, og tjener av Haÿya

Haÿya: den Store Slangen; ondskapens herre og Kalas fiende

'Iddikhaar: et eldgammelt banksystem

Ishaar: fruktbarhetsengelen

Kala: kaledeernes Gudinne

karam: adel

khaal: stamme eller klan; en av de kaledeiske folkegruppene

Khafi: en kaledeisk religiøs retning, som mener at meningen med livet er å forenes med Kala

khafiy: fargede bånd som markerer slektskap, som oftest bundet rundt livet

Maidaan'akhira: det siste slaget i opprøret, da dronningen, *satarayad'Kala*, storvesiren og deres familier ble utslettet

Narkhal: dødsengelen

qaanuwn: religiøse og moralske regler som benyttes av Rashadi-retningen

qaraaba: familie

quadi: dommer

Rashadi: en kaledeisk religiøs retning, som mener at meningen med livet er å behage Kala

sabaa: et folkeslag som er del av kaledeerne; de holder seg unge lenge og lever lengre enn vanlig mennesker

Satarayad'Kala: dronningens livgarde

Sawaad'harb: den Store (eller Svarte) Krigen, for litt over fem hundre år siden, som førte frem til *Taluqa*

---

sheytan: en spesiell sort av Haÿyas onde demoner

storvesir: dronningens nærmeste rådgiver; statsminister

Taluqa: det gamle kaldociske rikets fall; etter dette har kaledeerne levd som nomader

tariyq: et brorskap av soldater som er spesialister på visse kampteknikker

vesir: en embedskvinne; minister, guvernør

wali: politi

Wiraatha'yad'Kala: dronningens arving

yad'Kala: kaledeernes dronning

yassa: kasmenistansk lov

Zabaana: krigsengelen

zar: ond ånd som besetter folk